Elektronicznie podpisany przez:
Agnieszka Gerasimiuk
dnia 5 stycznia 2026 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-37/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 5 stycznia 2026 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości prawidłowości planowanej kwoty długu Miasta i Gminy Mońki na rok 2026

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:

Agnieszka Gerasimiuk – przewodnicząca
Beata Chmielewska – członek
Marlena Stachurska-Janczyło – członek

opiniuje pozytywnie:

możliwość sfinansowania planowanego deficytu oraz prawidłowość planowanej kwoty długu Miasta i Gminy Mońki, wynikającej z zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w Mońkach Nr XVII/139/25 z dnia 18 grudnia 2025 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mońki na lata 2026-2029 wraz z prognozowaną kwotą długu i spłat zobowiązań na lata 2026-2036, z uwzględnieniem uchwały Nr XVII/140/25 z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2026.

W uchwale budżetowej na 2026 rok podstawowe wielkości ustalono w następujących wysokościach: dochody ogółem w wysokości 92.643.249 zł (w tym dochody bieżące: 85.996.378 zł; dochody majątkowe: 6.646.871zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 93.707.396 zł (w tym wydatki bieżące: 80.267.155 zł; wydatki majątkowe: 13.440.241 zł). Deficyt budżetu w wysokości 1.064.147 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z wewnętrznych przychodów w postaci:

- wolnych środków o których mowa w art.217 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 248.255 zł;

- spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych w kwocie 200.000 zł;

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 615.892 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6, 7 i 8 ustawy o finansach publicznych. Dodatkowo wskazać należy, iż wolne środki w wysokości 1.850.000 zł zostaną przeznaczone na spłatę rozchodów. Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r. jak również wykonania budżetu za rok 2025 określonego w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2026.

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mońki wynika, że Gmina zamierza spłacić zaciągnięty dług do końca 2036 roku. W latach 2027-2036 Gmina konstruuje budżety nadwyżkowe, które w pełni zabezpieczą spłaty przypadających w tych latach rozchodów. Najwyższy stan zadłużenia wystąpi na koniec 2026 roku i wyniesie 15.500.000 zł, co w stosunku do dochodów ogółem stanowi 16,73%. We wszystkich latach spłaty zostanie zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W roku 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wyniesie 4,35% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r. stanowiącym 11,63 %. Maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego projektowany rok budżetowy wyniesie 11,78 %.

Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2026 zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną w kwocie 5.729.223 zł, co pozostaje w zgodzie z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych WPF ,,powinna być realistyczna", a zatem uwzględniać zdarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową w perspektywie czasu wykraczającej poza rok budżetowy. Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający zwracając uwagę na realistyczność WPF w ujęciu formalnym (zgodność z prawem) oraz realistyczność źródeł finansowania (kryterium realności przyjętych wartości), wykazanych w WPF (ze szczególnym uwzględnieniem roku 2026) w kontekście przewidywanego wykonania lat poprzednich stwierdza, co następuje.

Prognozowane nadwyżki operacyjne w latach następnych zaprojektowano pomiędzy 6.100.032 zł (w 2027 r.) a 6.087.103 zł (w latach 2028- 2036 r.). Średnia nadwyżka operacyjna z ostatnich siedmiu lat wyniosła zaledwie 4.597.160,56 zł. Projektowane dodatnie salda operacyjne w latach 2027-2036, w kontekście wartości wynikających z danych historycznych, przyjmuje się bardzo optymistycznie. Skład Orzekający zastrzega, że realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. Ze względu na zaprognozowany do 2036 roku okres spłaty zobowiązań oraz na identyfikowane ryzyko zmienności wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z bieżącą i prognozowaną sytuacją gospodarczą, Skład Orzekający zaleca bieżące monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej, w celu zachowania właściwych relacji umożliwiających sfinansowanie zaplanowanego deficytu oraz obsługę długu publicznego.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Agnieszka Gerasimiuk